

Dosarul nr. 2ra-35/2022
2-20152293-01-2ra-11012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, R. Pulbere, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Vladislav Railean și
Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Vladislav Railean împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,
intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Nicu Șendrea
cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite
ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești,
împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 decembrie 2020, Railean Vladislav a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient
accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind recuperarea
prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire
penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, compensarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin ordonanța din 26 iulie 2018 de către
Direcția de Poliție a mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală în cauza penală
nr. 2018890358, pe faptul folosirii intenționate de către o persoană publică a
situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile
intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor
fizice sau juridice, săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese
personale sau în interesul unei terțe persoane, soldate cu urmări grave, infracțiune
prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b¹), c) din Codul penal.

Menționează că, la 23 august 2018, ofițerul de urmărire penală a Direcției de
Poliție a mun. Chișinău, Denis Miheev a dispus reținerea lui Vladislav Railean,
fiind recunoscut în calitate de bănuț în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327
alin. (2) lit. b¹), c) din Codul penal.

Ulterior, prin ordonanța din 24 august 2018 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal, Nicu Șendrea, Vladislav Railean a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹), c) din Codul penal, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat urmări grave drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale și în interesul unei terțe persoane, soldate cu urmări grave.

Notează că, prin încheierea din 24 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis demersul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Nicu Șendrea, și s-a aplicat față de Vladislav Railean măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile, cu calcularea termenului începând cu data de 23 august 2018 până la data de 22 septembrie 2018, cu executarea în Penitenciarul nr. 13.

Ulterior, prin decizia din 10 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat încheierea din 24 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și s-a aplicat în privința lui Vladislav Railean, măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu pe termen de 30 zile, fiind stabilite următoarele restricții și obligațiuni: interzicerea de a ieși din locuință, limitarea convorbirilor telefonice, recepționării și expedierii trimitărilor poștale și utilizării altor mijloace de comunicare, interzicerea comunicării cu anumite persoane și primirea pe cineva în locuința sa, de a răspunde la semnalele de control sau de a emite semnalele telefonice de control.

Măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu a fost prelungită prin încheierea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 20 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 29 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 03 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, care a fost casată prin decizia din 27 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, fiind aplicat în privința lui Vladislav Railean măsura preventivă sub formă de liberare provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 zile.

Sustine Vladislav Railean că, ingerințele în viața sa privată s-au realizat și prin perchezițiile efectuate la domiciliul său, automobilul și biroul de serviciu, fapt confirmat prin procesele-verbale de percheziție din 23 august 2018.

La fel, accentuează că plângerile depuse din numele lui Vladislav Railean pe parcursul urmăririi penale au fost respinse de procuratură și instanțele de judecată.

Menționează că, doar după doi ani de violare a drepturilor fundamentale, prin ordonanța din 22 august 2020 a procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Stela Barbă, Vladislav Railean a fost scos de sub urmărire penală, pe motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii.

Subliniază că, pe durata de timp 23 august 2018 - 22 august 2020 (24 de luni) Vladislav Railean a fost învinuit în mod neîntemeiat și ilegal pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹), c) din Codul penal, în condițiile în care în acțiunile sale lipseau elementele obiective, proprii faptei infracționale

menționate. Totodată, infracțiunea de care a fost acuzat fiind catalogată de legea penală drept una gravă, sancțiunea normei prevăzând pedeapsa sub forma închisorii pe un termen cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Prin emiterea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală, pe motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, constată încălcarea drepturilor constituționale, dreptul la libertate și siguranța persoanei, dreptul la respectarea vieții private, dreptul la proprietatea privată, dreptul la libera circulație, art. 5 și art. 8, art. 1 Protocolul 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Astfel, menționează că, potrivit răspunsului Serviciului Fiscal de Stat din 23 noiembrie 2020, în perioada 25 august 2018 - 21 noiembrie 2018, Vladislav Railean s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta la locul de muncă și de a-și onora obligațiile de serviciu, întrucât în privința sa erau aplicate măsuri preventive, respectiv nu i-au fost achitate plățile salariale.

Corespunzător, plățile salariale de care Vladislav Railean a fost privat în urma acțiunilor ilicite, reieșind din certificatul salarial eliberat de Serviciul Fiscal de Stat la 13 octombrie 2020, precum și fișele personale de salariu pentru lunile iulie, iunie, mai 2018, utilizând metoda de calcul prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu, constituie suma de 50 033,13 de lei.

În argumentarea sumei plăților salariale, care urmează a fi încasate în beneficiul său indică: - mărimea salariului pentru lunile din perioada de decontare (mai, iunie, iulie 2018) este de $17\ 621 + 16\ 700 + 16\ 275,27 = 50\ 596,27$ de lei; - salariul mediu pentru o zi lucrătoare: $50\ 596,27$ de lei / 63 zile (nr. de zile efectiv lucrate) = $803,11$ de lei; - coeficientul egal cu raportul dintre numărul de zile lucrătoare din perioada de decontare, conform calendarului săptămânii de lucru la întreprindere și numărul de zile calendaristice din aceeași perioadă, cu excepția zilelor de sărbătoare nelucrătoare menționate la art. 111 din Codul muncii: $63 / 90$ (în total 92 zile - 2 zile (1 mai și 9 mai - sărbători)) = $0,7$; - salariul mediu pe o zi calendaristică: $803,11$ de lei x $0,7 = 562,17$ de lei; - perioada de absență forțată de la locul de muncă: 25.08.2018 - 21.11.2018; - numărul de zile calendaristice în perioada de absență forțată de la locul de muncă este de 89 zile; - mărimea salariului mediu pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă: $562,17 \times 89 = 50\ 033,13$ de lei.

Enunță că, în urma acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală și procuraturii, exprimate prin tragerea ilegală la răspundere penală, Vladislav Railean a fost impus și la suportarea unor cheltuieli neprevăzute, necesare în scopul apărării drepturilor sale în cadrul dosarului penal și anume a angajării unui avocat în scopul apărării drepturilor și intereselor sale legitime, circumstanțe în care i-a fost cauzat un prejudiciu material, fapt confirmat prin bonul de plată a cheltuielilor de asistență juridică, mărimea cărora constituie $9\ 805,35$ de lei și care urmează a fi restituite integral.

La fel, constată că în urma acțiunilor descrise i-a fost cauzată o pagubă morală imensă, așa cum și-a pierdut speranța de a-și continua cariera care i-a fost distrusă abuziv, i-a fost creat un sentiment de inferioritate față de colegi. Colegii și-au schimbat atitudinea față de el, cazul fiind adus la cunoștința tuturor colegilor din

întreaga țară, fiindu-i știrbită demnitatea sa. Are probleme de sănătate din cauză stărilor de nervozitate suferite, precum și faptul că familia sa a avut de suferit. Faptul că dânsul se caracteriza pozitiv în societate și la locul de muncă se probează prin caracteristica eliberată de Inspectoratul de Poliție Orhei și directorul Serviciului Fiscal de Stat.

Astfel, afirmă că, în rezultatul acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală și procuraturii, exprimate prin tragerea ilegală la răspundere penală, a suportat și continuă să suporte suferințe psihice, sentiment de anxietate, stres și neliniște, sentiment de neputință, sentiment de frustrare, nedreptate și umilință, stare de frică și incertitudine de lungă durată, perturbare a vieții, diminuare a reputației, pierderea de oportunitate, disperare, care i-au afectat grav starea psihică și i-au deteriorat sănătatea, iar consecințele lor se manifestă până în prezent.

Consideră că, suferințele fizice și psihice, cauzate prin acțiunile ilegale comise de către organele de urmărire penală și ale procuraturii, constituie un prejudiciu moral, pe care îi apreciază în echivalent bănesc în mărime de 100 000 de lei, pentru cele 24 de luni de supunere ilegală răspunderii penale, cu ingerințele și restricțiile respective, care au atentat la valorile sociale fundamentale ale omului, pe care pârâtul este obligat să-l recupereze integral.

Evidențiază că, în sprijinul acestui quantum al pretenției de încasare a prejudiciului moral sânt aplicabile prevederile art. 10 și 11 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998 care reglementează criteriile de determinare a acestuia și jurisprudența CtEDO prin care a descris criteriile cărora trebuie să corespundă recursul compensator (hotărârea Olaru versus Moldova).

În situația analizată, menționează că, în sensul art. 2 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, chiar dacă acțiunile agenților sunt legale, caracterul ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia, nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, iar dacă acest fapt s-a întâmplat persoana trebuie despăgubită.

În lumina jurisprudenței CtEDO, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral, este criteriul echității. Modul de acordare a satisfacției echitabile, trebuie determinat în raport cu prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia, importanța și consecințele sale pentru victimă, iar pentru ca reclamantul să piardă statutul de victimă, instanțele naționale trebuie să admită quantumul prejudiciului, reieșind din criteriile statuate de CtEDO.

Notează că, cheltuielile pentru asistența juridică suportate de reclamant, la examinarea cauzei civile, în mărime de 7 000 de lei, confirmate prin bonul de plată din 30.10.2020 au fost reale, necesare și rezonabile, ținând cont de caracterul acțiunii și complexitatea cauzei, numărul participanților, numărul argumentelor expuse și quantumul acțiunii, cheltuieli ce urmează a fi încasate de la pârât.

În concluzie, accentuează că reieșind din prevederile art. art. 6, 7, 10 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, întrunește condițiile statuate în prezenta lege, iar la aprecierea quantumului prejudiciului moral cauzat s-a ținut cont de jurisprudența CtEDO în materia acordării satisfacției morale la constatarea violării drepturilor și

libertăților fundamentale încălcate (cauza Șarban vs Moldova, Castraveț vs Moldova, Becciev vs Moldova), precum și de practica națională în materie.

Reclamantul a solicitat încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său:

- a sumei de 50 033,13 de lei, cu titlu de salariu și alte venituri provenite din muncă, de care a fost privat în urma acțiunilor ilicite;

- a sumei de 9 805,35 de lei, în calitate de cheltuieli pentru asistență juridică prestată la urmărirea penală și examinarea cauzei penale intentate ilegal, în total suma de 59 838,48 de lei;

- încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamantului Railean Vladislav a sumei de 100 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral;

- încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul reclamantului Railean Vladislav a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 7 000 de lei.

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Railean Vladislav.

A fost încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Railean Vladislav suma de 60 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat, suma de 37 053,23 de lei cu titlu de prejudiciu material (plăți salariale), suma de 9 805,35 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în cadrul urmăririi penale, suma de 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă, iar în total suma de 113 858,58 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 iulie 2021, avocatul stagiar Tulbure Ion în interesele lui Railean Vladislav a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 30 iulie 2021, Șendrea Nicu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 05 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Ministerul Justiției a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de avocatul stagiar Tulbure Ion în interesele lui Vladislav Railean.

Au fost admise apelurile declarate de Ministerul Justiției și Șendrea Nicu.

A fost modificată hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladislav Railean împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Nicu Șendrea cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, compensarea cheltuielilor de judecată și, a fost micșorat cuantumul prejudiciului moral încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Vladislav Railean de la suma de 60 000 de lei la suma de 30 000 de lei, în rest hotărârea a fost menținută.

În motivarea deciziei emise instanța de apel a considerat că, deși prima instanță corect a constatat temeinicia pretenției de încasare a prejudiciului moral, eronat a conchis asupra cuantumului acestuia în mărime de 60 000 de lei.

Instanța de apel a stabilit că lui Railean Vladislav i-au fost cauzate suferințe psihice, prin faptul că a fost urmărit penal pentru săvârșirea unei infracțiuni, fiind ulterior scos de sub urmărire penală. Astfel, apelantul Railean Vladislav a primit o satisfacție favorabilă, inclusiv prin ordonanța procurorului Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Stela Barbă din 02 august 2020, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Railean Vladislav în condițiile art. 284 din Codul de procedură penală.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral, este criteriul echității. Modul de acordare a satisfacției echitabile, trebuie determinat în raport cu prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia, importanța și consecințele sale pentru victimă.

În circumstanțele expuse, instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la Stat, reprezentat de Ministerul Justiției, despăgubire bănească în mărime de 30 000 de lei, care este una rezonabilă și echitabilă, fiind o despăgubire utilă și suficientă, compensatoare pagubelor de ordin moral cauzat persoanei vizate, această despăgubire corespunde și criteriilor de despăgubire stabilite de CEDO prin jurisprudența sa.

Referitor la argumentele invocate în apel de către apelanții Ministerul Justiției și Șendrea Nicu, precum că, prezentul litigiu nu cade sub incidența Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, Colegiul judiciar le-a considerat nefondate. Or, argumentele expuse de apelanți poartă un caracter declarativ și formal, fiind contrare prevederilor Legii enunțate, iar prima instanță corect a stabilit că, reclamantul/apelant a fost urmărit penal neîntemeiat, cu aplicarea măsurilor cu caracter de constrângere, pentru ca într-un final acesta să fie scos de sub învinuire de săvârșire a infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal.

La 16 decembrie 2021, Vladislav Railean a declarat recurs împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse și pronunțarea unei hotărâri noi în această parte de admitere integrală a acțiunii (f.d. 72-78, vol. II).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, ca fiind neîntemeiate în partea respingerii parțiale a prejudiciului material și moral, reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că instanța de apel nu a elucidat circumstanțele legale care au determinat calcularea salariului mediu reieșind din salariul net, în condițiile în care nu au fost realizate careva rețineri de către angajator.

Prin urmare, deși s-a obiectat în această privință, instanța ierarhic inferioară nu a oferit nici un argument referitor la respingerea obiecțiilor enunțate. Or, deși s-a invocat ca fiind unul din argumentele de bază a netemeinicii hotărârii primei instanțe în această parte instanța de apel nu a motivat.

De asemenea, cu privire la cuantumul prejudiciului moral, recurentul a notat că, instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat reieșind din probele prezentate, rezonanța pe care a avut-o informația despre învinuirea înaintată, în condițiile în care ca rezultat al acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală Vladislav Railean a fost retrogradat din funcția de șef al Direcției control fiscal operativ nr. 2 în cadrul Direcției generale administrare fiscală Centru. Mai mult, fiind funcționar public cu funcție de conducere, învinuirea adusă, măsurile procesuale de constrângere aplicate, perchezițiile realizate în biroul și autovehiculul de serviciu au constituit ingerințe cu un impact grav asupra reputației recurentului, precum și care prin natura lor au devenit cunoscute publicului larg.

La 05 ianuarie 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 14 ianuarie 2022 a depus supliment la recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi privind respingerea integrală a acțiunii (f.d. 79-84, 92-97).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe ca fiind neîntemeiate, reiterând argumentele indicate în cererea de apel.

Suplimentar a indicat că, reclamantul nu a probat faptul că informația privind învinuirea sa a avut o rezonanță în societate, a fost discutată activ de către societate și a avut un impact negativ asupra sa sau asupra poziției sale sociale și este rezultatul acțiunilor organului de urmărire penală.

De asemenea, nu poate fi neglijat faptul că în privința acestuia au fost întreprinse doar măsuri procesuale legale care erau prevăzute de legislația procesual penală și care urmau de a fi întreprinse pentru cazul de infracțiune săvârșirea căreia era imputată acestuia.

Cu privire la durata aflării nelegitime a persoanei în detenție, în acest context a menționat că în general, Curtea a decis că nici o prevedere din Convenție nu-i dă acuzatului un drept la reparație pentru detenția provizorie legală, nici chiar în ipoteza încetării urmăririi penale pornite împotriva persoanei (cauza *Nolkenbockhoff vs Germania*, hotărârea din 25 august 1987, §36).

Astfel, prejudiciul moral urmează a fi privit ca o compensare și nicidecum ca obținerea unor foloase necuvenite.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, recurentul a indicat că, instanța de fond la admiterea acțiunii nu și-a motivat soluția. Or, intimatul/reclamantul potrivit hotărârii judecătorești contestate nu a prezentat decât facturile serviciilor de asistentă juridică, însă pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor și listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 13 decembrie 2021 (f.d. 69-70, vol. II). Astfel, recursul depus de Vladislav Railean la 16 decembrie 2021 și recursul depus de Ministerul Justiției la 05 ianuarie 2022, sunt în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 11 ianuarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursurile declarate de Vladislav Railean și Ministerul Justiției, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 89, vol. II). Însă, până la data examinării admisibilității cererii de recurs, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea

statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursurile declarate de Vladislav Railean și Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Vladislav Railean și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh